

בית משפט השלום בקריית גת

27 אוגוסט 2014

ת"א 36378-05-11 XXXXXXXX נ' בע"מ ואח'

בפני כב' השופטת נעם חת מקוב

התובע

XXXXXXXX XXXXXXXX
ע"י ב"כ עו"ד יעל אמר רוזנברג

נגד

הנתבעות

1. XXXXXXXX.
2. נכסי כלל חברה לביטוח בע"מ
ב"י ב"כ עו"ד מ. גנות ושות'

חקיקה שאוזכרה:

[פקודת הנזיקין \[נוסח חדש\]: סע' 41](#)[תקנות הביטוח הלאומי \(קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה\), תשט"ז-1956: סע' \(2\) 148'](#)[פקודת הראיות \[נוסח חדש\], תשל"א-1971: סע' 54](#)

מיני-רציו:

* ביהמ"ש קבע כי יש לייחס התרשלות לנתבעת 1, אשר איפשרה ללקוחות להיכנס למשרדיה בסמוך לאחר שנוקו, כשהרצפה טרם יבשה ושהשאירה מכשול בדמות סמרטוט לח, בתוך שטח המשרדים. יחד עם זאת, יש לייחס לתובע אשם תורם בשיעור 10% להתרחשות התאונה.

* נזיקין – עוולות – רשלנות

* נזיקין – אחריות – מחזיק במקרקעין

* נזיקין – אחריות – אשם תורם

* נזיקין – פיצויים בגין נזקי גוף – שיעורם

תביעה לפיצויים בגין נזקי גוף בשל אירוע נפילה.

בית המשפט פסק כי:

אין מחלוקת כי הייתה מטלית בכניסה לשטח המשרדים. לא הוברר לחלוטין אם המטלית נותרה במקום כל היום כדי שניתן יהיה לנגב את הרגליים במעבר בין שטח העבודה לשטח המשרדים, או שמא הייתה במקום רק בסמוך לאחר שטיפת הרצפה, אולם אין מחלוקת כי היא הונחה בצד של המשרדים ועל כן הנתבעת 1 צריכה הייתה לקחת בחשבון כי לקוח כזה או אחר ידרוך עליה וככל שהייתה קיימת סכנת החלקה, היה על הנתבעת 1 לנקוט אמצעי בטיחות כדי למנוע החלקה.

אין לקבל את טענת הנתבעות, כי לא ניתן לראות בסמרטוט משום מפגע ועל כן אין פסול בהנחתו במקום בו הונח. אין לקבל טענה זו, משום שבמקום בו חולפים אנשים רבים מדי יום, דרושה הקפדה יתירה כי הרצפה לא תהיה חלקה ולא יהיה מכשול בפני אנשים שעוברים במקום כדבר שבשגרה ועלולים למעורר. סמרטוט לח בהחלט יכול להיות מפגע ובמקרה זה הוא אף היה כזה.

על כן, יש לייחס התרשלות לנתבעת 1, אשר אפשרה ללקוחות להיכנס למשרדיה בסמוך לאחר שנוקו, כשהרצפה טרם יבשה ושהשאירה מכשול בדמות סמרטוט לח, בתוך שטח המשרדים.

באשר לאשם תורם – נוכח העובדה כי הנפילה התרחשה בשטח המשרדים ולא בשטח העבודה, בנסיבות שיכולות היו לקרות בכל מקום ולא דווקא במוסך, לא ניתן לפטור את התובע מאחריות מסוימת להתרחשות. הדבר נכון במיוחד כשמדובר בנהג מקצועי, אשר מן הסתם ביקר במוסכים רבים בתקופה שעבד בשב"ס והנפילה אירעה בבוקר של יום עבודה שגרתי כשהיה עליו להיות עירני במידה סבירה למתרחש סביבו. בנסיבות העניין, יש לייחס לתובע אשם תורם בשיעור 10% להתרחשות התאונה.

פסק דין

1. תביעה לתשלום בגין נזקי גוף בשל אירוע נפילה מיום 08.06.09 (להלן: "הנפילה" או "התאונה"). התובע, יליד שנת 1974, הועסק בשב"ס כנהג משאית. הנתבעת 1 הינה חברה הנותנת שירותי רכב להחלפת שמשות אשר בעת הרלוונטית לתביעה זו קיבלה מידי התובע רכב לצורך ביצוע החלפת שמשות. הנתבעת 2 הינה חברה ביטוח אשר במועדים הרלוונטיים לתביעה זו, ביטחה את הנתבעת 1 בפוליסת אחריות כלפי צדדים שלישיים.

טענות התובע

2. לטענת התובע ביום 08.06.09 בשעה 08:00 בבוקר נשלח על ידי מעבידו, שב"ס, עם משאית אל הנתבעת 1 לצורך החלפת שXXXXXXXX למשאית. לטענתו, בעת שהיה במוסך, שהינו מקום עסקה של הנתבעת 1 (להלן: "המוסך"), החליק על מטלית לחה שלא ניתן היה להבחין בה בשל הדמיון בין צבעה לבין צבע הרצפה. התובע טוען כי בעקבות החלקתו, איבד שיווי משקל ונפל ארצה וכתוצאה מכך נגרמה לו פגיעה בעיקר ברגל ימין.

3. לטענת התובע נבעה נפילתו מרשלנות הנתבעת 1 ומשכך חבות הנתבעות ביחד ולחוד באחריות לפיצוי התובע בגין הנזקים שנגרמו לו בעקבות הנפילה. לטענתו מקור רשלנות הנתבעת 1 הינו במעשים או מחדלים שבוצעו על ידה וביניהם: אי מניעת כשלים בדרך ובמקרה זה הותרת סמרטוט לח על הרצפה; תחזוקת המוסך באופן לקוי; אי פיקוח ראוי על כללי הבטיחות במוסך ועוד כמפורט בכתב התביעה.

4. לטענת התובע נגרם לו נזק פיזי בברך ימין שאף אילץ אותו לעבור ניתוח. לטענתו שהה באי כושר מוחלט למשך 95 יום לאחר התאונה ולאחר מכן שב לעבודתו, תחילה למשך מספר חודשים לעבודה משרדית בלבד.

5. באשר לנטל ההוכחה טוען התובע כי יש להחיל על התובענה את הכלל "הדבר מדבר בעדו" בהתאם להוראות [סעיף 41 לפקודת הנוזיקן](#) [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה") ובכך למעשה להעביר אל הנתבעות את הנטל להביא ראיות לפיהן לא הייתה לגבי התאונה התרשלות שיש בה

בכדי לחייבן. לטענת התובע עובר לתאונה לא הייתה לו כל ידיעה או יכולת לדעת מהן הנסיבות שגרמו לתאונה והתאונה נגרמה במקום שלנתבעת 1 הייתה שליטה מלאה עליו ולפיכך אירוע הנפילה מתיישב יותר עם המסקנה שהנתבעת 1 לא נקטה זהירות סבירה מאשר עם המסקנה שהיא נקטה זהירות כאמור.

טענות הנתבעות

6. הנתבעות טוענות כי לאירוע הנפילה לא היו עדים מלבד התובע עצמו ועל כן לא עלה בידי התובע להוכיח כיצד נפל ואם החליק כטענתו על גבי סמרטוט לח. כמו כן לטענת הנתבעות, עובר לנפילה, עבר התובע דרך דלת שלידה היה שלט האוסר על המעבר דרכה למי שאינו עובד העסק (דלת המעבר בין אולם ההמתנה לשטח העבודה) ובכך חשף עצמו התובע מרצון לסיכון ואין לו להלין אלא על עצמו.
7. לעניין הנזקים הנטענים, טוענות הנתבעות כי ככל שייקבע כי יש להן אחריות כלשהי לאירוע, נזקי התובע, ככל שקיימים הינם קלים ביותר באשר הוא שב לאיתנו ולעבודתו ואינו סובל מכאבים או ממגבלות כלשהן ולפיכך לא הותירה הנפילה כל פגיעה בכושר עבודתו או בתפקודו של התובע. עוד טוענות הנתבעות, כי לתובע לא נגרמו כל הפסדי השתכרות בעקבות הנפילה.
8. לעניין הרשלנות הנטענת, טוענת הנתבעת 1 כי לא הייתה כל רשלנות מצידה בקשר עם הנפילה וכי הנפילה הייתה בלתי נמנעת מבחינתה ולא היה בידה למנוע או לצפות את האירוע ותוצאותיו. כמו כן, מוסיפה הנתבעת 1 כי נהגה כפי שבעל עסק סביר וזהיר היה נוהג בנסיבות העניין. עוד טוענות הנתבעות כי הנפילה אירעה מחמת רשלנותו הבלעדית של התובע אשר באה לידי ביטוי בחוסר זהירות או פזיזות או הסתכנותו מרצון של התובע.
9. לחילופי חילופין טוענות הנתבעות כי מאחר ומדובר בתאונת עבודה, זכאי התובע להחזרים בגין כל הוצאות, טיפולים רפואיים או עזרת צד ג' מקצין התגמולים וכי עליו למצות זכויותיו אלו.

הנכות הרפואית של התובע

10. מטעם התובע הוגשה חוות דעת בתחום האורטופדי מאת ד"ר XXXXXXX XXXXXXX אשר העריך את דרגת נכותו הצמיתה של התובע בשיעור של 10% לפי [סעיף 48\(2\)ז](#), IV לקובץ התקנות 2533 של המוסד לביטוח לאומי.
11. הנתבעות הודיעו, כי לאחר שהתובע נבדק ע"י מומחה מטעמן, הן מסכימות לנכות אשר נקבעה ע"י המומחה מטעם התובע ועל כן נכותו הרפואית הצמיתה של התובע לעניין הליך זה עומדת על 10%.

השאלות השנויות במחלוקת והעדים שהעידו בפני

12. הצדדים חלוקים ביניהם בשאלת נסיבות התרחשות הנפילה, האחריות להתרחשות והנזקים שנגרמו לתובע עקב התאונה. בפני העידו התובע וכן מר XXXXXXX XXXXXXX, מנהל המוסד. תצהירו של מר XXXXXXX XXXXXXX, מנהל הנתבעת 1, נמשך לאחר שמר XXXXXXX לא הגיע להיחקר עליו.

נסיבות התרחשות הנפילה

13. לטענת התובע, הוא החליק על סמרטוט לח שהונח בשטח המשרדים של המוסך במעבר בינו לבין שטח העבודה של המוסך. הנתבעות טוענות כי גרסה זו של התובע היא בגדר עדות יחידה של בעל דין שאיננה נתמכת בסיוע ועל כן ככל שבית המשפט מבקש לקבוע ממצאים על פיה, יש לנמק זאת בהתאם לסעיף 54 לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א 1971. כמו כן טוענות הנתבעות כי בעדותו בבית המשפט סתר התובע את עצמו בנוגע לנסיבות הנפילה כפי שפורטו בתצהירו וכן התגלו סתירות נוספות בעדותו המפחיתות ממהימנותו ועל כן אין לקבל גרסתו בקשר לנסיבות התרחשות הנפילה.

14. צודקות הנתבעות בטענתן כי מדובר בעדות יחידה של התובע לגבי נסיבות הנפילה, אולם אינני מקבלת טענתן כי עדות זו איננה נתמכת בסיוע ואינני סבורה כי הסתירה לכאורה בין עדותו של התובע לבין תצהירו, משמעותית בהקשר זה.

15. כפי שעלה מתצהירו של התובע, האירוע התרחש בסמוך לשעה 8:00 בבוקר (סעיף 3 לתצהירו). בהקשר זה ראוי לציין כי מקובלת עלי גרסת התובע כי הסיבה לכך שהגיע לחדר המיון רק בשעה 10:08, היא כי פנה תחילה לרופא קופת חולים (נספח ב' לתצהירו) וקיבל הפנייה לחדר המיון. ייאמר כי זו הייתה גרסתו של התובע כבר בעת שהוגש כתב התביעה ועל כן לא הושפעה מעדותו של מר XXXXXXXX בנוגע לשעות בהן מבוצע הניקיון במוסך ומשך זמן הניקיון. על כן, מקובל עלי כי הנפילה אירעה בסמוך לשעה 8:00 בבוקר.

16. כפי שעלה מעדותו של מר XXXXXXXX, לדעתו, מי שהניחה את הסמרטוט בכניסה לשטח המשרדים הייתה המנקה לאחר שסיימה לנקות וזאת על מנת שהחולפים במקום לא ילכלכו את הרצפה (עמ' 24 ש' 11-13). עוד העיד מר XXXXXXXX, כי עבודות הניקיון במוסך מתבצעות מוקדם בבוקר או אחר הצהריים וכי כאשר הן מתקיימות בבוקר, הן מתחילות בסביבות השעה 06:30 ואורכות כשעה עד שעה וחצי (ע' 25 ש' 13-16). בסעיף 11 לתצהירו הצהיר מר XXXXXXXX כי הסמרטוט הנטען היה בין שטח העבודה לאזור ההמתנה ללקוחות (סעיף 11 לתצהירו). אף כי אין כאן הודאה שלו בכך שהתובע החליק על סמרטוט, יש בכך הודאה בכך שהיה במקום סמרטוט, כלומר הניקיון בוצע בבוקר והמנקה השאירה את הסמרטוט במקום. מר XXXXXXXX הצהיר כי שהה במוסך בעת התרחשות האירוע (אם כי לא ראה את נפילת התובע), ולמיטב זכרונו הרצפה הייתה יבשה ונקייה מאחר ומדובר היה בשעת בוקר (סעיפים 9-7 לתצהירו).

17. בהיותו מנהל המוסך בעת הרלוונטית, אני סבורה כי יש לקבל עדותו של מר XXXXXXXX בעניין זה ויש לראות בה סיוע לגרסתו של התובע, שכן עולה מן התצהיר ומעדותו כי עבודות הניקיון במוסך נעשו באותו בוקר והחלו בשעה 6:30 והסתיימו סמוך לשעה 8:00 וכך כשהגיע התובע למקום הרצפה הייתה ככל הנראה XXXXXXXX לחה (מר XXXXXXXX לא זכר בוודאות כי הרצפה הייתה יבשה) והסמרטוט הלח היה מונח במקום בו אירעה הנפילה.

18. טוענות הנתבעות כי בעוד בתצהירו טען התובע כי לאחר כניסתו למשרדי המוסך בכדי למסור את מפתחות המשאית לטיפול, החליק על מטלית לחה, הרי שבעדותו אישר שאירוע הנפילה אירע עת התכוון לחזור לשטח העבודה על מנת לשאול מתי הרכב יהיה מוכן (ע' 8 ש' 21-26,

עמ' 9 ש' 1-3). לטענת הנתבעות יש בסתירה זו כדי לערער את גרסת התובע לעניין אופן התרחשות הנפילה.

19. אינני יכולה לקבל טענה זו, משום שככל שקיימת סתירה, היא מינורית ולא משמעותית. ראשית, בסעיף 3 לתצהיר מצהיר התובע: "...לאחר כניסתי למשרדי המוסך, על מנת למסור את מפתחות המשאית לטיפול, החלקתי...". על פני הדברים ניתן היה לחשוב כי הכוונה היא שהנפילה אירעה בדרכו של התובע למסור את המפתחות, אולם הניסוח לא שולל אפשרות כי הנפילה אירעה לאחר שנמסרו המפתחות. ככל שיש כאן סתירה ניתן לראות בה תוצאה של היעדר פירוט רב יותר בתצהיר של כל פרטי ההתרחשות שקדמה לנפילה. מכל מקום, הנתבעות בסיכומיהן טוענות כי העובדה כי התובע חלף על פני הסמרטוט בדרכו אל המשרד ללא פגע, מחזקת את טענתן להיעדר אחריות שלהן. על כן, מה טעם היה לתובע לשנות גרסתו לרעתו? אינני סבורה כי מהימנותו של התובע נפגעת כתוצאה מהבדלים דקים אלה בין התיאורים.

20. על כן, אני סבורה כי גרסתו של התובע לגבי אופן התרחשות הנפילה נתמכת בסיוע, היא לא נסתרה ויש לקבלה על אף היותה עדות יחידה של בעל דין.

אחריות הנתבעות

21. טענתן העיקרית של הנתבעות בנוגע לאחריות הייתה כי האירוע נגרם בשל אשמו התורם המכריע של התובע והסתכנותו מרצון. נראה אם כן כי הנתבעות לא חלקו על חובת הזהירות שהן חבות לתובע, המושגית והקונקרטי. הנתבעות בסיכומיהן התמקדו בטענה כי יש לייחס 100% אשם תורם לתובע ובטענה כי הסתכנותו של התובע מרצון מנתקת את הקשר הסיבתי בין התנהלות כלשהי שלהן לבין הנזק שנגרם לתובע. הנתבעות לא חלקו על הקשר הסיבתי שבין הנפילה לבין הנכות הרפואית שנגרמה לתובע (גם אם חלקו על ההשלכה התפקודית של נכות זאת על התובע ועל גובה הנזק הנתבע על ידו). אבחן אם כן את טענת התובע כי הנתבעות התרשלו ולאחר מכן את טענת הנתבעות כי יש לייחס לתובע אשם תורם של 100%.

22. בתצהיר מטעם הנתבעות ואף בחקירות הנגדיות של התובע ושל מר XXXXXXX, עסקו הצדדים רבות בשאלת השילוט הקיים במוסך ובהקפדה של המוסך על אי כניסת לקוחות לשטח העבודה. להלן אפרט את הדברים, אשר רלוונטיים גם לדיון בשאלת האשם התורם, אולם אומר כבר עתה כי אני סבורה כי התמקדות זאת הייתה מוגזמת, נוכח אופי הנפילה והמקום בו התרחשה.

23. בתצהיר מטעם הנתבעות, מסביר מר XXXXXXX כי שטח המוסך כלל שטח עבודה ואזור המתנה ללקוחות וכי מדובר בשני אזורים נפרדים, כאשר אזור ההמתנה ללקוחות הוא אזור נפרד וסגור המיועד ללקוחות המוסך הממתינים לסיום הטיפול ברכבם וכי הכניסה אליו הינה דרך דלת צדדית כך שאין צורך לעבור בשטח העבודה כדי להגיע אליו. יתרה מכך, מוסיף מר XXXXXXX, כי עם הגעת לקוח למוסך מקדם את פניו של המורה כי "הכניסה ללקוחות היא מסביב" ולצד הדלת שמקשרת בין שני האזורים האמורים אף מוצב שלט נוסף בו מצוין במפורש כי הכניסה מותרת אך ורק לעובדי המוסך (סעיפים 2-6 לתצהירו של מר XXXXXXX). לתצהירו צירף מר XXXXXXX ארבע תמונות: שתיים של דלת הכניסה לכלי רכב ובצידה מסומן השלט עם ההנחיה לכאורה כי הכניסה ללקוחות מסביב ושתיים של דלת הכניסה ללקוחות. אציין כי לא צורפה תמונה של השלט שנטען על ידי מר XXXXXXX כי קיים לצד הדלת המקשרת בין אזור המשרד

- לאזור העבודה המתיר כניסה לאזור העבודה לעובדי המוסך בלבד. אציין כי עולה מתצהירו של מר XXXXXXX, כי המוסך אינו מצוי עוד באתר בו אירעה הנפילה ופועל באתר אחר.
24. מר XXXXXXX נשאל לגבי התמונות שצירף לתצהירו, אם הוא מסכים שהשלט המפנה לקוחות להיכנס מסביב, קטן מדי ודהוי והשיב כי אינו מסכים לכך. לטענתו השלט נראה דהוי רק בתמונות (עמ' 19 ש' 12-22). כשנשאל מדוע מלכתחילה הוצב השלט, השיב כי השלט הוצב משום שעובדים במקום עם זכויות וזה לא בטיחותי. כשנשאל אם לא היה מקום להציב במקום שלט המורה כי הכניסה אסורה ולהזהיר מפני הסכנה התחמק מתשובה אך בהמשך אישר כי במוסך היום קיים שלט לפיו הכניסה לשטח העבודה אסורה וכבר לא קיים שלט לפיו הכניסה ללקוחות היא מסביב, אלא יש שלט "משרד" מעל המשרד (עמ' 21 ש' 14-25).
25. במהלך עדותו אישר מר XXXXXXX כי קרו מקרים בהם לקוחות נכנסו לשטח העבודה על אף השלט וטען שכאשר זה קורה, הוא מוציא אותם החוצה. הוא אף הוסיף וציין כי כיום יש שרשרת בכניסה לשטח העבודה ולעיתים כשעקב הכנסת רכב לשטח העבודה השרשרת נפתחת לרגע, לקוחות נכנסים לשטח העבודה. מר XXXXXXX הסכים כי בעת אירוע הנפילה לא הייתה שרשרת כלל (ע' 22 ש' 13-21).
26. כאמור לעיל, אני סבורה כי התמקדות הדיון בשאלת הכניסה לשטח העבודה הייתה מיותרת. כפי שציין מר XXXXXXX, הטעם לאיסור הכניסה לשטח העבודה הוא הסכנה הנשקפת ללקוחות בשל העבודה במקום עם זכויות. אין כל טענה במקרה זה כי התובע נפגע מזכויות או אף ממכשיר כלשהו המצוי בשטח העבודה. כפי שעלה מן העדויות שבפני, הסמרטוט הלח הונח בתוך שטח המשרד ולא בתוך שטח העבודה. כך הסכים מר XXXXXXX בחקירתו כשנשאל שאלה זו במפורש והשיב כי הסמרטוט היה מונח על הרצפות בשטח המשרדים וכי אף כי לא ראה את הנפילה הוא הבין כי התרחשה במשרד (ע' 22 ש' 22-26 וע' 23 ש' 1-5).
27. אם התובע החליק בשטח המשרדים, שאין מחלוקת כי לקוחות רשאים להימצא בו, מה חשיבות יש לשאלה אם קודם חלף בשטח העבודה מבלי שניזוק בכל דרך ושהיה בכוונתו להיכנס שוב לשטח העבודה אולם נפילתו מנעה זאת ממנו? הן תיאורטית, יכול היה התובע ליפול כשהוא עומד בקצה שטח המשרדים וקורא לעובד המצוי בשטח העבודה לגשת אליו כדי לשאול אותו, מתי לבוא לקחת את הרכב. כוונתו של התובע, שהוא לא הכחיש, להיכנס לשטח העבודה, הייתה כוונה שלא מו-XXXXXXX והיא איננה מעלה או מורידה לעניין אחריות הנתבעות.
28. על כן, השאלה העיקרית הרלוונטית לשאלת אחריות הנתבעות היא נוהלי שטיפת הרצפה במוסך, נוהלי הכניסה לשטח המשרדים ונוהלי המעבר בין שטח העבודה לשטח המשרדים. עולה מן הראיות, כי לא הייתה אצל הנתבעת 1 הקפדה כי לקוחות לא ייכנסו למשרדים כשהרצפה רטובה. כפי שהעיד מר XXXXXXX, באותם מקרים בהם הניקיון התרחש בבוקר, הוא החל בשעה 6:30 ונמשך כשעה עד שעה וחצי, היינו כשהלקוחות הגיעו בשעה 8:00 (ואין מחלוקת כי המשרד היה פתוח והתובע כבר מסר את מפתחות הרכב בקבלה בשעה זו), הרצפה במשרד יכולה הייתה להיות רטובה.
29. טוענות הנתבעות, כי טענת התובע כי הרצפה הייתה "חלקה לאחר שטיפה" נטענה על ידו לראשונה בתצהירו ובכך חרג מגדר כתבי הטענות ויש בכך משום עדות כבושה. אינני יכולה

לקבל טענות אלה של הנתבעות. ראשית, וודאי שאין מדובר בעדות כבושה, שכן הראיות הראשונות בהליך הן התצהירים והנתבעות עצמן מציינות כי הדבר צוין בתצהיר התובע. שנית, לא ניתן אף לומר כי מדובר בהרחבת חזית, משום שבסעיף 4 לכתב התביעה הועלתה טענה זו במדויק.

30. אין מחלוקת כי הייתה מטלית בכניסה לשטח המשרדים. לא הוברר לחלוטין אם המטלית נותרה במקום כל היום כדי שניתן יהיה לנגב את הרגליים במעבר בין שטח העבודה לשטח המשרדים, או שמא הייתה במקום רק בסמוך לאחר שטיפת הרצפה, אולם אין מחלוקת כי היא הונחה בצד של המשרדים ועל כן הנתבעת 1 צריכה הייתה לקחת בחשבון כי לקוח כזה או אחר ידרוך עליה וככל שהייתה קיימת סכנת החלקה, היה על הנתבעת 1 לנקוט אמצעי בטיחות כדי למנוע החלקה.

31. אינני מקבלת טענת הנתבעות, כי לא ניתן לראות בסמרטוט משום מפגע ועל כן אין פסול בהנחתו במקום בו הונח. אינני מקבלת טענה זו, משום שבמקום בו חולפים אנשים רבים מדי יום (גם אם במצב האידיאלי יהיו אלה רק עובדים של הנתבעת 1 ומר XXXXXXX עצמו ציין כי המצב אף פעם איננו אידיאלי), דרושה הקפדה יתירה כי הרצפה לא תהיה חלקה ולא יהיה מכשול בפני אנשים שעוברים במקום כדבר שבשגרה ועלולים למעוד. סמרטוט לח בהחלט יכול להיות מפגע ובמקרה זה הוא אף היה כזה.

32. אתיחס בהמשך הדברים לשילוט שהיה במקום, במסגרת הדיון באשם התורם של התובע, אולם אציין כבר עתה, כי כפי שעלה מן התמונות שהוצגו בפני, השלט הסמוך לכניסה לכלי רכב אשר הפנה לקוחות להיכנס מסביב, היה קטן ולא אסר את הכניסה ללקוחות לשטח העבודה באופן מפורש. והשלט שלכאורה אסר את הכניסה לשטח העבודה, אשר מר XXXXXXX טען בתצהירו כי היה בצד דלת המעבר מן המשרדים לשטח העבודה, לא הוצג בפני והטענה בנוגע לקיומו נותרה טענה בעלמא.

33. על כן, אני סבורה כי יש לייחס התרשלות לנתבעת 1, אשר אפשרה ללקוחות להיכנס למשרדיה בסמוך לאחר שנוקו, כשהרצפה טרם יבשה ושהשאירה מכשול בדמות סמרטוט לח, בתוך שטח המשרדים. אני סבורה כי התובע הוכיח במאזן ההסתברויות את התרשלות הנתבעת 1 ועל כן אינני נדרשת לשאלה אם מתקיימת החזקה של "הדבר מדבר בעדו" בהתאם [לסעיף 41](#) לפקודה.

אשם תורם

34. טוענות הנתבעות, כי יש לייחס לתובע 100% אשם תורם, באשר הוא נכנס מרצונו לשטח העבודה, למרות שילוט האוסר זאת ולאחר מכן ביקש לצאת שוב לשטח העבודה בניגוד לשילוט האוסר זאת. כמו כן, טוענות הנתבעות, כי נוכח העובדה כי הנפילה אירעה בדרכו של התובע החוצה, לאחר שכבר נכנס פנימה, התובע חלף בהצלחה פעם אחת על פני המטלית ללא פגע והיה עליו לשים לב למטלית גם בפעם השנייה שחלף על פניה. הנתבעות טענו כי המקום היה מואר ואין בסיס לטענה כי לא ניתן היה להבחין במטלית.

35. כפי שצינתי לעיל, אני סבורה כי דיון זה איננו העיקר, שכן אין מחלוקת כי התובע לא נפגע בשטח העבודה ולא נפגע על ידי זכוכיות או מכונות המצויות בשטח העבודה וכאמור לעיל, התובע באופן לגיטימי לגמרי יכול היה להיות במקום בו החליק, גם אילו לא היה קודם לכן

בשטח העבודה וגם אילו לא היה בכוונתו להגיע לשטח העבודה. לכן על פני הדברים, כל הדיון בנושא השילוט הוא הפיכת התפל לעיקר. עם זאת, על מנת לא להותיר טענות רבות ללא הכרעה אציין כי אינני מקבלת טענות אלה של הנתבעות. אומר כבר עתה, כי אני סבורה כי יש לייחס לתובע אשם תורם בשיעור של 10%, אולם לא בשל השילוט שהיה במקום או בשל כניסתו לשטח העבודה.

36. בנוגע לשילוט אציין כי כפי שעלה מן התמונות שהוצגו בפני, השלט הסמוך לכניסת כלי הרכב, אשר הפנה לקוחות להיכנס מסביב, היה קטן ולא אסר את הכניסה ללקוחות לשטח העבודה באופן מפורש. טוענות הנתבעות כי טענת התובע כי לא הבחין בשלט זה מאחר שמכוניות הסתירו אותו (ע' 16 ש' 7,8), היא בגדר גרסה כבושה שנטענה על ידו לראשונה בעת שנתן עדותו והיא אף בגדר הרחבת חזית אסורה. וודאי שאין מדובר כאן בהרחבת חזית, שכן התובע נשאל שאלה והשיב תשובה. אני סבורה כי אין אף ממש בטענה כי מדובר בעדות כבושה. התובע בתצהירו לא התייחס לשילוט כלל. נושא השילוט עלה בכתב ההגנה של הנתבעות ובתחשיב הנזק מטעמן, אולם לא בנוגע לשלט זה, אלא לגבי שלט שלט שלכאורה נמצא בסמוך לדלת המעבר בין שטח המשרד לבין שטח העבודה, על כן לא היה מקום כי התובע יתייחס לשלט חיצוני זה בתצהירו. משנשאל התובע בעניין זה במפורש בחקירה הנגדית, השיב את השיב ואין לראות בכך עדות כבושה. זאת ועוד, בחינת התמונות שצורפו לתצהירו של מר XXXXXXX מראה כי טענת התובע כי הוא לא ראה את השלט אשר היה מוסתר על ידי כלי רכב, איננה מופרכת (נוכח גודלו ומיקומו) ואף מר XXXXXXX לא שלל את האפשרות שמשאית שחנתה בסמוך לשלט הסתירה אותו לבאים לאחר מכן (ע' 21 ש' 13-8).

37. כאמור לעיל, השלט שלכאורה אסר את הכניסה לשטח העבודה, אשר מר XXXXXXX טען בתצהירו כי היה בצד דלת המעבר מן המשרדים לשטח העבודה, לא הוצג בפני ועל כן לא ניתן לקבוע על סמך טענה בעלמא בעניינו, כי יש לייחס לתובע אשם תורם עקב התעלמות ממנו.

38. אשר לאפשרות להבחין במטלית, מר XXXXXXX הצהיר בתצהירו, כי היה שוני נראה לעין בינה לבין הרצפה ועל כן טענת התובע כי לא ניתן היה להבחין בסמרטוט מאחר וצבעו היה זהה לצבע הרצפה איננה נכונה (סעיף 11 לתצהירו). כן ציין מר XXXXXXX כי מקום הנפילה מואר היטב (סעיף 12 לתצהירו). בסיכומיהן טוענות הנתבעות כי גם אם הסמרטוט היה בהיר והרצפה בהירה, XXXXXXX ניתן להבחין בו ללא קושי.

39. התובע מצידו, לא טען כי המקום לא היה מואר, אלא רק טען כי קשה היה להבחין בסמרטוט נוכח צבעו הדומה לצבע הרצפה. אציין כי לא הובהר בפני מה היה צבע הרצפה ומה היה צבע הסמרטוט ומן התמונות בתיק בית המשפט לא ניתן ללמוד דבר. עם זאת, אני סבורה כי אין אדם פטור מנקיטת זהירות סבירה בדרכו. דווקא נוכח העובדה כי הנפילה התרחשה בשטח המשרדים ולא בשטח העבודה, בנסיבות שיכולות היו לקרות בכל מקום ולא דווקא במוסך, לא ניתן לפטור את התובע מאחריות מסוימת להתרחשות. הדבר נכון במיוחד כשמדובר בנהג מקצועי, אשר מן הסתם ביקר במוסכים רבים בתקופה שעבד בשב"ס והנפילה אירעה בבוקר של יום עבודה שגרתי כשהיה עליו להיות עירני במידה סבירה למתרחש סביבו.

40. בנסיבות העניין וכפי שצינתי לעיל אני סבורה כי יש לייחס לתובע אשם תורם בשיעור 10% להתרחשות התאונה.

הנכות התפקודית

41. כאמור לעיל, הסכימו הצדדים כי לתובע נותרה נכות רפואית צמיתה בשיעור 10% כתוצאה מן הנפילה. הצדדים חלוקים ביניהם בשאלת הנכות התפקודית וההשלכה של הנכות הרפואית על כושר ההשתכרות של התובע.
42. התובע טוען כי יש להעמיד נכותו התפקודית על 15%. לטענתו, הפגיעה שנגרמה לו ברגלו הביאה לחולשתה ובתוך כך מתקשה התובע בפעולות העלייה והירידה מן המשאית אשר נדרשות ממנו מתוקף תפקידו (סעיפים 35, 36 לתצהירו). עוד הוא טוען, כי על אף תקופת שיקום שעבר וכן טיפולי פיזיותרפיה שעבר, מאז הנפילה וכתוצאה ממנה, תפקודו לא שב להיות כשהיה אלא רק הלך והתדרדר. לטענת התובע הוא מבצע עבודתו תוך מאמץ רב אשר מגביר את הכאבים בברך וההגבלה בתנועת הרגל, הכל כדי לשמור על מקום עבודתו תוך חשש מפני פיטורים וקושי במציאת עבודה אחרת נוכח מגבלתו הפיזית. התובע טוען כי אינו מוכשר לאף תפקיד אחר או בעל כל מומחיות אחרת וכי זהו התפקיד היחיד בו עסק.
43. הנתבעות טוענות מנגד כי לא נגרמה לתובע כל נכות תפקודית וכי כראיה לכך התובע שב לעבודתו ולאותו תפקיד, לאותו היקף משרה ושכרו לא נפגע. לטענתן, אילו אכן היה נגרם לתובע נזק תפקודי, הוא היה ממשיך בעבודתו המשרדית בה לטענתו עסק במשך שלושה חודשים לאחר שובו לעבודה בעקבות הנפילה. הנתבעות מפנות אף לכך שהתובע הגיש תביעה לקצין התגמולים במשרד הביטחון ונקבעה לו נכות בשיעור 1% בגינה לא קיבל פיצוי כלשהו.
44. בתצהירו טען התובע כי עובר לתאונה עסק בפעילות ספורטיבית ומאז התאונה ובעקבותיה הוא לא שב לעסוק בפעילות זו (סעיף 59 לתצהירו). עם זאת בעדותו אישר כי גם כיום הוא עושה פעילות ספורטיבית אולם לטענתו הוא מחויב בכך מתוקף היחידה בה הוא משרת והוא מתקשה בכך מאוד ולא יכול לעשות זאת כבעבר(ע' 15 ש' 19-13). לטענתו, הפעילות הספורטיבית בה עסק הייתה אימון בחדר כושר ועכשיו הפסיק להתאמן (ע' 15 ש' 23-21). הנתבעות טוענות כי התובע דווקא המשיך להתאמן בחדר כושר ולעניין זה הן מפנות לאישור רפואי לחדר כושר (שצורף לתיק המוצגים מטעמן) מיום 28.07.11 ובו נרשם כי הוא בריא בדר"כ וללא תלונות כלשהן.
45. הנתבעות טוענות עוד כי לתובע עבר רפואי עשיר, הן של כאבי גב והן של מיגרנות ועל כן ככל שתפקודו אינו מלא הדבר איננו נובע מן התאונה. בעדותו, אישר התובע כי סבל בעבר מפריצת דיסק בגב והתלונן על כאבי גב, תנועות מוגבלות בעמוד שדרה מתני עם הקרנה לרגל שמאל וכאבי פרקים, אולם טען כי בשנת 2006 או 2007 עבר קורס של יחידת נחשון אשר היה כרוך במאמץ פיזי ומכך נבעו כאבי הגב. כן טען התובע כי פריצת הדיסק לא הפריעה לתפקודו היומיומי אלא מדובר בכאב שהיה מתפרץ מדי פעם (ע' 14 ש' 18-4). התובע אישר כי הוא סובל ממיגרנות וכי לאחר הצבא, הדבר אף גרם להורדת הפרופיל הרפואי שלו במילואים (ע' 14 ש' 24-26 ע' 15 ש' 1-1).
46. אין מחלוקת כי התובע שב לעבודתו בשב"ס לאחר שלושה חודשי אי כושר וכי לאחר שלושה חודשים של עבודה משרדית, הוא שב לעבודתו כנהג, כפי שהיה לפני התאונה. אני סבורה כי נוכח המפורט לעיל, אף כי התובע טוען כי עבודתו ואף פעילות גופנית מקשות עליו והוא נדרש לבצען כדי להתפרנס אולם סובל מכאבים, לא ניתן לומר כי תפקודו של התובע נפגע באופן

העולה על נכותו הרפואית. יש לומר כי התובע בתצהירו הפריז מעט בנוגע לקשייו, כפי שעלה מן החקירה הנגדית ומן המסמכים שאליהם הפנו הנתבעות וכן המעיט במגבלותיו הגופניות שהיו אף בטרם הנפילה ושגם עליהן הוא מתגבר בעבודתו הנוכחית.

47. מן הצד השני, העובדה כי התובע ממשיך בעבודתו, איננה אומרת כי לא נגרם לו נזק תפקודי כלל ואין להקל ראש בטענתו כי הוא ממשיך בעבודה תוך מאמץ רב יותר ולעיתים סבל ועל כן אני מוצאת לנכון להעמיד נכותו התפקודית של התובע על 10% כמו נכותו הרפואית. אבחן אם כן את ראשי הנזק הנתבעים על ידי התובע.

כאב וסבל

48. התובע תובע פיצוי של 80,000 ₪ בגין כאב וסבל, כשלטענתו יש לשערך סכום זה ממועד התאונה ועד היום ועל כן הוא תובע סכום של 94,732 ₪ ברכיב נזק זה. הנתבעת מצידה מציעה פיצוי של 10,000 ₪ ברכיב נזק זה.

49. התובע הפנה למגמה בפסיקה לפסוק סכומים נכבדים ברכיב נזק זה. התובע צירף לסיכומיו פסק דין של בית משפט השלום בטבריה (ת"א (טב) 4261-10-07 [סלימאן נ. מרעי הנדסה והשקעות בע"מ](#) [פורסם בנבו] בו נפסק פיצוי בגובה 80,000 ₪. ייאמר כי באותו עניין נקבעה נכות רפואית של 14.5% ועל כן לא ניתן לגזור גזירה שווה לענייננו. אף הפסיקה הנוספת אליה הפנה התובע, איננה ממין העניין באשר המקרים שנדונו באותם פסקי הדין, אף לפי האמור בסיכומי התובע, שונים במהותם ממקרה זה. בע"א 6452/99 [פלוני נ. הרב ניסים זאב פד נה\(5\)241](#), מדובר היה בילד שאיבד חלק מאיבר מינו ובת"א (חל) 747/99 [אזולאי נ. ד"ר ג'וברין ואח'](#) [פורסם בנבו] מדובר היה בניתוח לשאיבת שומן שכשל.

50. אני סבורה כי בנסיבות העניין פיצוי הולם בגין רכיב נזק זה יעמוד על 40,000 ₪ וכך אני פוסקת.

הפסד שכר לעבר

51. התובע תובע פיצוי בגין הפסדי שכר בעבר על בסיס נכותו התפקודית אותה כאמור לעיל סבר שיש להעמיד על 15%. התובע העמיד את בסיס השכר שלו על סך של 9,761 ₪ לחודש על בסיס שכרו בעבר בתוספת הפרשי הצמדה וכן עליית שכר טבעית משנה לשנה. על בסיס נתונים אלה תובע התובע ברכיב נזק זה סכום של 77,600 ₪.

52. התובע טען כי נגרם לו נזק נוסף של אי קיצור פז"ם בין הדרגות, עקב תקופת אי הכושר בעקבות התאונה. לטענתו אחד השיקולים הנלקחים בחשבון בקיצור פז"ם הוא ההיעדרויות מן העבודה ועל כן נפגעה האפשרות שלו לקצר את הפז"ם ולעלות בדרגה מהר יותר, דבר שהיה מגדיל את שכרו. התובע טען כי מגיע לו פיצוי של בין 9,000 ₪ ל – 18,000 ₪ בגין נזק זה.

53. הנתבעות מצידן טענו כי התובע לא הוכיח כי נגרם לו נזק כלשהו בשכרו בעבר ואף הודה כי שכרו לא נפגע כתוצאה מן הנפילה. עוד טוענות הנתבעות כי לפי טפסי ה - 106 שצירף התובע ניתן לראות ששכרו לא נפגע בין השנים 2008-2011 אלא הלך ועלה עם השנים. כן טענו הנתבעות כי התובע לא הוכיח טענתו בעניין קיצור הפז"ם והיא נטענה בעלמא ועל כן אין מקום לפצות את התובע בגין רכיב נזק זה.

54. לא ניתן לקבל תביעת התובע לפיצוי בגין הפסדי שכר בעבר המבוססת על נתונים תיאורטיים, כשבפועל התובע צירף לתצהירו את תלושי השכר לשנים 2008-2011 וניתן לראות בנקל, כי שכרו של התובע לא רק שלא נפגע כהוא זה עקב התאונה, אלא אף השביח עם השנים. התובע אף אישר בעדותו כי בתקופה לאחר שובו לעבודה, כשעבד לטענתו בעבודה משרדית, שכרו לא נפגע (ע' 12 ש' 6,7).

55. בכל הנוגע לאפשרות לקיצור פז"ם, מקובלת עלי טענת הנתבעות כי התובע לא הוכיח טענתו זו כלל. התובע הצהיר טענתו זו בתצהירו וחזר עליה בעדותו, אך לא הביא כל ראיה לטענה זו. התובע יכול היה לזמן לעדות גורם מוסמך לעניין זה ממקום עבודתו ולא עשה כן. כשנשאל במהלך עדותו מי מחליט על העלאה בדרגה השיב כי מדובר במפקד היחידה (ע' 13 ש' 5) וכשנשאל אם ביקש ממפקד היחידה להגיע לעדות השיב כי לא ביקש וכי עXXXXXXXX מוקדם לדבר על זה מאחר והוא צפוי לקבל העלאה בדרגה רק בעוד שנה וחצי (ע' 13 ש' 8-7). ככל שאכן הדרגה שצפוי התובע לקבל בעקבות קיצור פז"ם היא רק שנה וחצי לאחר הדיון (כלומר באמצע שנת 2015 לערך), ממילא לא ניתן לתבוע בגין אי קיצור הפז"ם במסגרת הפסדי שכר לעבר. מעבר לכך, כאמור לעיל התובע לא הביא כל ראיה לטענתו זו והיא נטענה בעלמא ועל כן אין מקום לפסוק בגינה כל פיצוי.

56. העולה מן האמור הוא כי התובע לא הוכיח כי שכרו בעבר נפגע בדרך כלשהי עקב הנפילה ואין מקום לפצותו בגין רכיב נזק זה.

הפסד שכר בעתיד

57. התובע טוען כי מאז התאונה ועד היום הוא ממשיך לעבוד בשב"ס, אך נדרשים ממנו מאמצים רבים על מנת שלא לאבד את עבודתו. לטענתו, אין ערובה לכך שיוכל להמשיך לעבוד בתפקידו כנהג עוד זמן רב וזאת לאור מגבלותיו הפיזיות בעקבות התאונה ואם וכאשר ייפלט לשוק העבודה, אין כל ערובה שייקלט בעבודה אחרת בעודו מוכשר לתפקיד נהג בלבד, עיסוק אשר יש הוא מתקשה בו בשל מגבלתו הפיזית. לפיכך, טוען התובע כי יש לחשב הפסדי השתכרותו לעתיד לפי שיטת החישוב האקטוארי על בסיס שכרו הרגיל, נכותו התפקודית ומספר החודשים שנותרו לו עד הפנסיה. על פי חישוב זה תובע התובע ברכיב נזק זה 324,860 ₪.

58. בנוסף, תובע התובע פיצוי נוסף בגין החשש שלא ימצא עבודה. התובע מפנה לע"א 722/86 יונס [נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב, פ"ד מג \(3\), 875 \(להלן: "פס"ד יונס"\)](#) שקבע כי ניתן לפצות בגין ירידה בכושר העבודה בנוסף לפיצוי בגין הפסד השתכרות שחושב לפי עקרונות אקטואריים. על כן בסך הכל ברכיב נזק זה תובע התובע סכום של 400,000 ₪.

59. הנתבעות מצידן טוענות כי שכרו של התובע עד כה רק השביח ובהיותו עובד מדינה עם קביעות, אין כל חשש שיאבד את משרתו ועל כן אין מקום לכל פיצוי ברכיב נזק זה באשר לא צפוי לתובע כל הפסד השתכרות בעתיד.

60. צודקות הנתבעות שמעיון בתלושי השכר של התובע עד שנת 2011, עולה כי שכרו של התובע השביח עם השנים ואין סיבה טובה להניח כי יפוטרו משב"ס. עם זאת, גם שירות המדינה איננו מקום עבודה שלא ניתן לאבדו ומקובל עלי כי יש לקחת בחשבון את הסיכון כי התובע ייפלט לשוק העבודה ויתקשה בשל מגבלותיו להשתלב בעבודה אחרת. אני סבורה כי כדי לקחת סיכון

זה בחשבון יש לקחת מחצית מן החישוב האקטוארי, על פי נכותו התפקודית של התובע כפי שקבעתי אותה, היינו 10%.

61. בסיס השכר לצורך החישוב שנלקח על ידי התובע הוא 9,761 ₪. הנתבעות לא חלקו על בסיס זה, אשר נראה סביר כשבוחנים את תלושי השכר של התובע לשנת 2011. על כן ועל בסיס שכר זה, הפיצוי הראוי לתובע בגין רכיב נזק זה יעמוד על 108,000 ₪.

62. אשר לפס"ד יונס, אני סבורה כי התובע מנסה ללמוד ממנו את מה שאין בו. בפס"ד יונס, נקבעו למערער שם 15% נכות אורתופדית וכן נקבע כעובדה כי התובע נאלץ להפסיק לעבוד במקצועו כטייח. על כן, לא היה כאן סיכון שהוא ייאלץ לחפש מקום עבודה חלופי, אלא וודאות בעניין זה. על כן אני סבורה כי הסיכון לאי מציאת עבודה מגולם בפיצוי לעיל, שכן יש אפשרות לא בלתי סבירה, כי התובע ימשיך לעבוד בשב"ס עד פרישתו לגמלאות.

אבדן זכויות סוציאליות ופנסיה

63. ברכיב הנזק של אבדן זכויות סוציאליות ופנסיה תובע התובע על בסיס 70% מבסיס השכר, מיום פרישתו ועד סוף תוחלת חייו ומגיע לסכום של 66,815 ₪. הנתבעות מצידן טוענות כי היה על התובע לטעון טענה כלשהי כדי להסביר מדוע ראוי לפצותו ברכיב נזק זה והוא לא עשה כן ועל כן אין לפצותו כלל.

64. אני סבורה כי בעידן בו חלה חובה על כל מעסיק להפריש לעובדיו לפנסיה, אין צורך בטיעון מיוחד כדי לדרוש פיצוי ברכיב הנזק של אבדן זכויות פנסיה. עם זאת, אינני מקבלת את החישוב שערך התובע. מעיון בתלושי השכר של התובע עולה כי הוא איננו זכאי לפנסיה תקציבית, אלא נעשית עבורו הפרשה לפנסיה צוברת ועל כן אין בסיס לחישוב כפי שערך התובע. הבסיס הנכון לחישוב ההפסד ברכיב נזק זה הוא 12% שיש להפריש משכרו של עובד לפנסיה, מתוך סך הפסדי ההכנסה כפי שנקבעו לתובע. משקבעתי כי הפסדי השכר של התובע עומדים על 108,000 ₪, הפסד הפנסיה שיש לקבוע לו עומד על סכום של 13,000 ₪.

עזרת הזולת לעבר ולעתיד

65. בגין ראש נזק זה טוען התובע כי על הנתבעות לפצותו בסך כולל של 150,000 ₪ וזאת מאחר ולטענתו, עובר לתאונה נטל חלק פעיל בניהול משק הבית וחלק עם אשתו, רופאה במקצועה, את הנטל וכעת אינו מתפקד בהיבט זה כך שהנטל נופל על כתפי רעייתו וכן קרובי משפחה נוספים. עוד טוען התובע כי במשך תקופה ממושכת של למעלה מחצי שנה בסמוך לאחר הנפילה, הוא נזקק לעזרה בכל פעילויות היום כגון: לבוש, ניקיון, רחצה וכל פעולה אחרת הכרוכה במאמצים פיזיים. לטענת התובע, העזרה לה נזקק חורגת מן העזרה המקובלת בין בני משפחה ולכן היא בת פיצוי.

66. הנתבעות טוענות כי אין לפסוק פיצוי בגין ראש נזק זה בהיעדר ראיות לנזק ממשי שנגרם לו או לבני המשפחה. הנתבעות מפנות לתשובות התובע לשאלות 62 ו- 63 לשאלון, על פיהן הוא לא העסיק עזרה בשכר במשק הבית לפני התאונה או לאחריה. על כן לטענת הנתבעות אין מקום לפיצוי כלשהו ברכיב נזק זה.

67. נראה כי בהיעדר כל תחשיב של התובע ובהיעדר ראיות תומכות, אין מקום לפסוק לתובע פיצוי כה משמעותי ברכיב נזק זה. לגבי העזרה בעבר, צודקות הנתבעות שמדובר בנזק מיוחד הטעון הוכחה. לגבי העזרה לעתיד, היה על התובע להסביר מדוע מי שיכול לעבוד משרה מלאה כנהג, לא יכול לסייע בביתו, כפי שסייע בעבר. כמו כן, היה על התובע לערוך תחשיב כלשהו של היקף העזרה הנתבעת על ידו, כדי להצדיק סכום כה משמעותי של פיצוי ברכיב נזק זה.
68. בהיעדר תחשיב או תצהיר של בן משפחה בעניין זה, נראה כי יש מקום לפסוק לתובע פיצוי גלובלי ברכיב נזק זה. נראה כי בשלושת החודשים בהם היה התובע באי כושר מוחלט, הוא וודאי לא יכול היה לסייע בבית ומן הסתם נזקק אף לעזרה בעצמו. גם לאחר מכן במשך שלושה חודשים נוספים בהם הונחה לעסוק בעבודה משרדית (נספח יט למוצגי התובע), סביר כי לא תרם רבות למשק הבית. אולם לאחר חלוף תקופה זו, נראה כי התובע וודאי לא נזקק לסיוע בעצמו ואם הוא תורם מעט פחות במשק הבית, אין מקום להפריז בכך.
69. על כן, אני סבורה כי פיצוי גלובלי ראוי ברכיב נזק זה יעמוד על 12,000 ₪.

הוצאות רפואיות לעבר ולעתיד

70. בגין ראש נזק זה טוען התובע כי על הנתבעות לפצותו בסך כולל של 120,000 ₪. לטענתו, נדרש לאחר הנפילה להוצאות רפואיות רבות כגון: תחבושת אלסטית לרגל, טיפול אנלגטי, קביים, ייעוץ אצל מומחים פרטיים, בדיקות אורטופד, משככי כאבים רבים וטיפולים רפואיים מעבר לאלו הכלולים בסל הבריאות. התובע צירף לתיק המוצגים מטעמו קבלות בסכום של 2,718 ₪ בלבד. לטענת התובע, על הנתבעות הנטל להוכיח כי הטיפולים הרפואיים הדרושים לו כלולים בסל הבריאות ומכל מקום בהתאם לפסיקה יש מקום לפסוק ברכיב נזק זה פיצוי גלובלי.
71. הנתבעות מצידן טוענות, כי התובע נפגע בתאונת עבודה ואין כל סיבה כי כל הטיפולים הרפואיים להם הוא נזקק לא יינתנו לו במסגרת קופת חולים ועל כן אין מקום לפיצוי כלשהו בראש נזק זה.
72. בכל הנוגע להוצאות רפואיות בעבר, היה על התובע לצרף קבלות להוכחת ההוצאה והוא אכן צירף קבלות בסכום האמור לעיל. גם אם התובע לא שמר את כל הקבלות, לא ניתן להניח כי הוציא עוד אלפי שקלים בגין הוצאות אלה בעבר. אשר לעתיד, אילו הצביע התובע על הוצאה ספציפית שצפויה לו או על טיפול ספציפי אשר לטענתו איננו כלול בסל הבריאות, צודק היה התובע בטענתו כי הנטל להראות כי הוא כלול בסל הבריאות היה מוטל עליהן. אולם טענותיו הכלליות של התובע בעניין זה לא מאפשרות לנתבעות לטעון טענה ספציפית בעניין זה או להוכיחה, אלא היא יכולה לטעון כפי שעשתה, כי ככלל, לא צפויות לתובע הוצאות אשר לא נכללות בסל הבריאות.
73. נוכח צירוף קבלות בגין הוצאות בעבר כאמור לעיל ומתוך הנחה שבעבר הוציא התובע הוצאות נוספות אשר לא שמר את הקבלות בגין ועל בסיס קביעה גלובלית לגבי העתיד, אני סבורה כי יש לפסוק לתובע פיצוי גלובלי ברכיב נזק זה בסכום של 6,000 ₪.

הוצאות נסיעה לעבר ולעתיד

74. בגין ראש נזק זה טוען התובע כי יש לפצותו, בסכום של 100,000 ₪ וזאת משום שנוקק במשך תקופה של חצי שנה, במהלכה לא יכול היה לנוע כלל בגפו, להוצאות נסיעה מוגברות בין היתר לצורך ביקור אצל רופאים שונים. עוד טוען התובע כי נוכח הפגיעה אינו מסוגל לבצע קניות ונאלץ להסתייע בשירותי ההובלה של הסופרמרקט בכל קנייה. כן טוען התובע כי יידרש להוצאות נסיעה מוגברות גם בעתיד על מנת להגיע ממקום למקום, לרבות לצורך קבלת טיפולים רפואיים, באמצעות מוניות או בעזרת רעייתו אשר מסיעה אותו ברכבו.

75. הנתבעות טוענות כי אין לפסוק ברכיב נזק זה כל פיצוי מאחר ולמעט קבלה אחת בסכום של 22 ₪, לא הציג התובע ראיה להוצאה כלשהי שהוציא בגין נסיעות ואין מקום לחשוב שיזקק לעזרה בנסיעה נוכח נכותו שאיננה תפקודית.

76. התובע אכן לא הציג ראיות להוצאות שהוציא בעבר בגין נסיעות, על אף שאין ספק שהגיע לרופאים שונים ומן הסתם בחודשים הראשונים לאחר הנפילה, הגיע לרופאים כשהוא מלווה בבן משפחה. ספק אם הסעה כזו על ידי רעייתו חורגת מן היחסים המתבקשים בין בני זוג. יתר על כן, התובע משמש נהג במקצועו ועובד במקצועו במשרה מלאה. מדוע אם כן הוא זקוק לסיוע בתחום הניידות? על כן נראה כי לכל היותר, בתקופה של שישה חודשים לאחר הנפילה, כשטרם חזק לעבוד כנהג, נזקק לסיוע בתחום הניידות וכאמור, ספק אם מדובר בסיוע משמעותי. עם זאת, מצאתי לנכון לקבוע לתובע פיצוי אף ברכיב זה בסכום גלובלי של 1,000 ₪.

סוף דבר

77. הפיצויים אם כן שבו אחייב את הנתבעות ביחד ולחוד הוא כדלקמן:

80.1	כאב וסבל	₪ 40,000
80.2	הפסד שכר עתיד	₪ 108,000
80.3	הפסד פנסיה	₪ 13,000
80.4	עזרת הזולת	₪ 12,000
80.5	הוצאות רפואיות	₪ 6,000
80.6	הוצאות נסיעה	<u>₪ 1,000</u>
80.7	סה"כ	₪ 180,000
80.8	אשם תורם	<u>₪ 18,000</u>
80.9	סה"כ לתשלום	₪ 162,000

78. בנוסף, על הנתבעות לשלם לתובע הוצאות משפט הכוללות עלות חוות הדעת שהוגשה על ידי התובע, בסכום של 3,500 ₪ וכן אגרת פתיחה ששולמה על ידי התובע בסכום של 668 ₪. סכומים אלה יישאו הפרשי הצמדה וריבית מן המועד בו שולמו על ידי התובע ועד היום. התשלום לד"ר XXXXXXX על פי הקבלה שצורפה למוצגי התובע נעשה ביום 28.3.11 ותשלום האגרה בוצע ביום 26.5.11. התובע לא צירף קבלה בגין איסוף חומר רפואי ועל כן אינני מחייבת את הנתבעות בהוצאה זו. בנוסף ישלמו הנתבעות לתובע הוצאות משפט בסכום של 35,000 ₪.

79. הסכומים ישולמו על ידי הנתבעות תוך 30 יום מן המועד בו תקבלנה פסק דין זה שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

80. המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

ניתן היום, א' אלול תשע"ד, 27 אוגוסט 2014, בהעדר הצדדים.

נעם חת מקוב 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)